

29 Ekim 2014 tarihinde, Dünya Bankası Grubu dünya genelinde 189 ekonomideki iş yapma kolaylığının ölçüldüğü yıllık *İş Yapma Kolaylığı* raporunun onikincisini yayınlayacak. Bu yılın raporunda, bazı veri gruplarında kayda değer bir genişletme ve sıralamaların hesaplanmasında bir değişiklik yapılmıştır.

İş Yapma Kolaylığı rapor dizisi hakkında: *İş Yapma Kolaylığı* raporu şirket kurma ve işletme, sınır ötesi ticaret yapma, vergi ödeme ve tasfiye işlemleri gibi işletmelerin yaşam döngüleri boyunca geçerli olan düzenlemeleri analiz etmektedir. Genel iş yapma kolaylığı sıralaması 10 düzenleme alanını içermekte ve 189 ekonomiyi kapsamaktadır. *İş Yapma Kolaylığı* raporu iş ortamının şirketleri ve yatırımcıları etkileyen tüm yönlerini ölçmemektedir. Örneğin, güvenliği, piyasa büyüklüğünü, makroekonomik istikrarı veya rüşvet ve yolsuzluğun yaygınlığını ölçmemektedir. Raporun bulguları dünyanın dört bir yanında politika tartışmalarını teşvik etmiştir ve işletme düzenlemelerinin ülkeler arasında ekonomik sonuçlar ile nasıl bir ilişki gösterdiğine ilişkin giderek artan sayıda araştırma yapılmasını sağlamıştır.

Bu yılki raporun başlığı ***İş Yapma Kolaylığı 2015: Verimliliğin Ötesine Geçmek***'tir.

Bu yılki yenilikler neler?

Rapor ekibi her yıl metodolojinin iyileştirilmesi ve veri toplamanın, analizinin ve çıktıların geliştirilmesi için çalışmalar yapmaktadır. Temel hedefi dünya genelindeki ekonomilerde yerel işletmelere yönelik düzenleyici ortamın anlaşılması ve iyileştirilmesi için nesnel bir zemin sunmak olan proje kapsamında kalitenin ve etkililiğin güvence altına alınması amacıyla titiz incelemeler yapılmaktadır. Proje yıllar içinde birçok paydaştan alınan geri bildirimlerden önemli ölçüde yararlanmıştır.

İş Yapma Kolaylığı 2015 raporu üç önemli değişiklik getiriyor:

1- Onbir ekonomide ilave birer şehir:

İş Yapma Kolaylığı raporunun yayın tarihinde ilk kez nüfusu 100 milyonun üzerinde olan 11 ülkede ikinci bir şehir çalışma kapsamına dahil ediliyor. Bu 11 ekonomi Bangladeş, Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Japonya, Meksika, Nijerya, Pakistan, Rusya Federasyonu ve Amerika Birleşik Devletleri'nden oluşuyor. İkinci bir şehrin ilave edilmesi diğer büyük şehirler ile ülke içi bir karşılaştırma olanağı tanıyor.

2- On konudan üçü için genişletilmiş kapsam:

Bu yılki raporda üç gösterge grubunun kapsamı genişletilmiştir: tasfiye işlemleri, azınlık yatırımcılarının korunması ve kredi alma.

Tasfiye işlemleri göstergesi kullanılmaya başladığından bu yana örnek incelemesi yapılan bir şirket için iflas sürecinin süresini, maliyetini ve sonucunu ve teminatlı alacaklılar için kurtarma oranını ölçmüştür. Dolayısıyla, göstergeler temel olarak iflas mahkemesi sisteminin etkinliği üzerinde odaklanmıştır. Bu yılki raporda göstergeler daha da ileri giderek iflas ile ilgili yasal sistemin gücünü açık bir şekilde ölçmektedir. Yeni bir gösterge olarak iflas çerçevesinin gücü endeksi, Dünya Bankası'nın *Etkili İflas ve Alacaklı/Borçlu Rejimleri İlkelerine* ve Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun (UNCITRAL) *İflas Hukukuna İlişkin Mevzuat Kılavuzuna* göre iyi uygulamaları ölçmektedir. Endeks dört unsuru ölçmektedir:

- Borçluların ve alacaklıların tasfiye işlemleri veya reorganizasyon işlemleri ya da her ikisini başlatma hakkına sahip olup olmadığı ve bir borçlunun iflas edip etmediğini belirlemek için hangi standardın kullanıldığı
- İflas işlemleri sırasında bir borçlunun sözleşmelerine ne olduğu, iflas işlemlerinin başlatılması sonrasında finansmana izin verilip verilmediği ve iflas işlemlerinin başlatılması sonrasındaki alacaklılara hangi düzeyde öncelik verildiği
- Bir reorganizasyon planına yönelik onay sürecinin nasıl olduğu ve plan için belirli maddi gerekliliklerin olup olmadığı

- Alacaklıların bir grup olarak iflas işlemlerine ne ölçüde katılabildiği ve bireysel alacaklıların dava açma ve haklarını etkileyen kararları temyiz etme haklarının olup olmadığı

Yatırımcıların korunması veri grubunun adı, odağın daha iyi yansıtılabilmesi için bu yıl azınlık yatırımcılarının korunması olarak değiştirilmiştir. Hissedar yönetişiminin ölçüsü endeksi adlı yeni bir göstergenin eklenmesi yoluyla, gösterge grubunun kapsamı da genişletilmiştir. Yeni gösterge dört ana alanı kapsamaktadır:

- Hissedarların hakları ve önemli şirket kararlarındaki rolleri
- Yönetişim yapısı — kanunun potansiyel kurumsal çatışmaların en aza indirilmesi amacıyla kurumsal birimler arasında ayrıma ne ölçüde yetki verdiği
- Şeffaflık — şirketlerin ne ölçüde finansal bilgilerini açıklamalarının istendiği
- Yasal masrafların tahsisi — Hissedarlar tarafından açılan davalar ile ilişkili masrafların ne ölçüde şirketten geri alınabildiği veya masraflara ilişkin ödemelerin başarılı sonuca bağlı olarak mı yapılabildiği

Kredi alma göstergeleri daha fazla iyi uygulamayı kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Yasal hakların gücü endeksi, diğerlerinin yanında UNCITRAL *İflas Hukukuna İlişkin Mevzuat Kılavuzuna* göre seçilen yeni unsurların eklenmesi ile birlikte 10 puandan 12 puana yükseltilmiştir. Yeni eklenen iki puandan birisi ekonomilerin entegre bir teminatlı işlemler sistemine sahip olmasına verilmiştir. Yeni eklenen diğer puan, birkaç özellik (modern fonksiyonlar sunması, bildirim dayalı olması ve her tür teminatlı işlemi kapsamı gibi) ile tanımlanan iyi işleyen bir teminat sicilinin mevcut olmasına verilmiştir. Kredi bilgilerinin derinliği endeksi altı puandan sekiz puana yükseltilmiştir. Yeni eklenen puanlardan birisi kredi bilgilerine online bir platform üzerinden veya finansal kuruluşlar ile kredi raporlama hizmet sağlayıcısı arasında sistemden sisteme bir bağlantı yoluyla erişimin mümkün olduğu ekonomilere verilmiştir. Yeni eklenen puanlardan diğeri, kredi bürosu veya kredi sicili verilerine dayalı olarak kredi notlarının mevcut olduğu ekonomilere verilmiştir. Ayrıca, sadece yetişkin nüfusun en az yüzde 5'ini kapsayan kredi büroları ve kredi sicilleri dahil edilmiştir.

İş Yapma Kolaylığı raporu ile ilgili gelecek planları arasında ilave beş gösterge grubunun daha genişletilmesi yer almaktadır: inşaat izinleri, elektrik bağlantısı, gayrimenkul tescili, vergi ödeme ve sözleşme uygulama.

3- Sınıra uzaklık puanına dayalı genel sıralama:

İş yapma kolaylığı sıralaması artık sınıra uzaklık puanına dayalı olarak yapılmaktadır. Bu ölçü her bir ekonominin iş düzenlemeleri alanında küresel en iyi uygulamalara ne kadar yakın olduğunu göstermektedir. Puanın daha yüksek olması daha etkin bir iş ortamı ve daha güçlü yasal kurumlar olduğunu göstermektedir.

Sınıra uzaklık puanı nedir?

Sınıra uzaklık puanı, 10 *İş Yapma Kolaylığı* konusu (işgücü piyasası düzenleme göstergeleri dahil edilmemiştir) altındaki 31 gösterge bakımından bir ekonominin iş düzenlemesi alanındaki performansı ile en iyi uygulamaların bir ölçüsü arasındaki farkı yakalamaktadır. Örneğin, bir şirket kurmak için Kanada ve Yeni Zelanda en düşük prosedür sayısına sahiptir (1 prosedür) ve Yeni Zelanda bu prosedürlerin en kısa sürede tamamlandığı ülkedir (yarım gün). Slovenya en düşük iş kurma maliyetinin olduğu ülke iken (0 maliyet), Avustralya, Kolombiya ve 110 ekonomide daha herhangi bir ödenmiş asgari sermaye gerekliliği bulunmamaktadır.

Her bir ekonomi için sınıra uzaklık puanının hesaplanması iki adımda gerçekleştirilmektedir. İlk olarak, her bir gösterge ortak bir birime göre normalleştirilmektedir: toplam vergi oranı dışında 31 bileşen göstergenin (y) her biri "(en kötü – y)/(en kötü – sınır)" formülü kullanılarak yeniden ölçeklendirilmektedir; burada sınır 2005 yılından veya göstergeye ilişkin verilerin toplandığı yıldan sonraki üçüncü yıldan bu yana tüm ekonomiler arasında o göstergeye ilişkin en iyi performansı temsil etmektedir. İkinci olarak, her bir ekonomi için göstergelerin her biri için elde edilen puanlar, tek bir sınıra uzaklık puanının elde edilebilmesi için basit ortalama alma yöntemi ile toplanmaktadır – ilk olarak her bir konu için ayrı ayrı ve daha sonra 10 konuyu hepsi için: iş kurma, inşaat izni alma, elektrik bağlantısı, gayrimenkul tescili, kredi alma, azınlık yatırımcılarının korunması, vergi ödeme, sınır ötesi ticaret, sözleşme uygulama ve tasfiye işlemleri.

İş yapma kolaylığı sıralaması nedir?

İş yapma kolaylığı sıralaması, ekonomileri 1'den 189'a kadar sıralamaktadır; 1'inci sıra en yüksek performansı göstermektedir. Ekonomilerin sıralaması toplam sınıra uzaklık puanlarına göre yapılmaktadır. Bu yılki raporda ikinci bir şehrin eklendiği 11 ekonomi için sınıra uzaklık puanı, dahil edilen iki şehrin nüfusa göre ağırlıklandırılmış ortalama sınıra uzaklık puanı olarak hesaplanmıştır.

Bu değişikliklere neden ihtiyaç duyuluyor?

Bu yıl metodolojide yapılan değişiklikler, verilerin politika yapımcılar ve araştırmacılar tarafından daha geniş bir şekilde kullanılmasını sağlamak için tasarlanmıştır. Düzenleme kalitesi üzerindeki odağı artırılarak, *İş Yapma Kolaylığı* raporu yeni bir araştırma alanı açacaktır. Bunun amacı, iş düzenlemesinin kalitesinin önemi ve düzenleme verimliliği ve ekonomik sonuçlar ile olan bağlantıları hakkındaki anlayışın geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Rapor ekibi sürekli olarak verileri esas alarak ve veri toplama yöntemlerini geliştirerek iş düzenleme ortamını daha ayrıntılı olarak inceleyebilmekte ve her yeni yayın ile birlikte daha fazla küresel bilgi üretebilmektedir.

Araştırmacıların etrafımızdaki dünyayı inceleme ve analiz etme şekillerini geliştirmek ve yeniden şekillendirmek için çalışmalar yapmaları ile birlikte, ekonomik araştırmalar da sürekli olarak evrim geçirmektedir. *İş Yapma Kolaylığı* raporu için belirlenen hedef, dünya genelindeki ekonomilerde yerel işletmelere yönelik düzenleyici ortamın anlaşılması ve geliştirilmesi için nesnel bir zemin oluşturmak amacıyla ürünü yeniden şekillendirmeye devam etmektir.

Birçok kilit uluslararası gösterge grubu gibi, *İş Yapma Kolaylığı* raporu ilk hazırlandığı 2003 yılından bu yana büyük bir ilerleme kaydetmiştir ve ilerlemeye devam etmektedir. Diğer önemli uluslararası veri grupları ile kıyaslandığında, *İş Yapma Kolaylığı* yüzde 5 ile nispeten düşük bir veri düzeltme oranına sahiptir.

Politika yapımcılar verileri nasıl kullanılmalıdır?

İş Yapma Kolaylığı verileri politika yapımcılara kritik öneme sahip bir alanda karşılaştırmalar sunmaktadır: işletmelere yönelik düzenleyici ortam. Veriler şirketlere yönelik yasal ve düzenleyici sistemdeki darboğazları ve katılıkları ortaya çıkarmakta ve reformlar tasarlanırken nelerin değiştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Politika yapımcılar aynı zamanda daha verimli düzenleyici uygulamalar benimsemiş olan ve göstergelerde iyi bir performans sergileyen ülkelerin deneyimlerini inceleyerek de önemli faydalar elde edebilirler. *İş Yapma Kolaylığı* raporu ölçtüğü alanların kapsamını genişleterek politika yapımcılara iş ortamının daha eksiksiz bir resmini ve reform gündeminde ele alınması gereken yeni alanları sunmaktadır.

***İş Yapma Kolaylığı* raporları hakkında daha fazla bilgi için lütfen www.doingbusiness.org adresini ziyaret edin veya [doingbusiness.org/Facebook](https://www.facebook.com/doingbusiness.org) adresinden bize katılın.**